

РЕШЕНИЕ

№ 3251

гр. София, 13.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 15.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **3654** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на с чл.145 - чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на В. М. А. срещу Отказ № РПН20-УФ01-51/3/ от 05.03.2020г. на кмета на Столична община, район „П.“.

В обстоятелствената част на жалбата са изложени твърдения за материална незаконосъобразност на издадения акт. Посочва се, че при регистриране на раждане настъпило в чужбина, данните на титуляра, датата и мястото на раждане, полът и установения произход се вписват в акта за раждане, така, както са вписани в представения препис или в превода на български език на чуждия документ. Жалбоподателката е изпълнила задължението си по чл.72, ал.2, т.1 от ЗГР, като е представила на длъжностното лице по гражданско състояние в Столична община, район „П.“ всички необходими документи, за да бъде съставен акт за раждане на С. Д. К. А., като недопустимо ответникът е изследвал какъв е произхода на детето от неговата биологична майка. Постановеният отказ противоречал, както на нормите на националното право, така и на Директива 2004/38/ЕО от 29.04.2004г. относно правото на граждани на Съюза и на членовете на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите –членки. Сред правата, признати на гражданите на Европейския съюз гарантирането на семеен живот на гражданите и членовете на техните семейства бил от основно значение. Нарушено било и правото на свободно движение в рамките на ЕС, само поради обстоятелството, че детето е

родено по време на брак, сключен между лица от един пол, като по този начин е осъществена в нарушение на чл.21 от ХОПЕС дискриминация въз основа на сексуална ориентация на родителите на малолетното дете. Изтъква се още, че при издаване на акта е извършено нарушение на чл.45 от КМЧП във вр. чл.117 и сл. от КМЧП. Съставянето на акт за раждане на детето, в който да бъдат отразени двамата родители от един пол, не противоречило на установения в нашата държава обществен ред и не било явно несъвместим с него.

В проведеното открито съдебно заседание на 15.04.2022г., жалбоподателката, чрез процесуалния си представител адв. Д. Л. поддържа жалбата и моли за нейното уважаване. В представените писмени бележки са развити подробни правни съображения за основателността на оспорването.

Ответникът – кмет на Столична община, район „П.“, чрез процесуалния си представител юрк. Л. Д., оспорва жалбата, а по същество на спора, моли съдът да я отхвърли като неоснователна. Изразява аргументи, че чуждестранният акт за гражданско състояние е следвало да се прецени, с оглед съответствието му, с основните принципи на правния ред в Република България. Точното пренасяне на съдържанието на чуждестранния акт за раждане в български такъв, трябвало да се направи при съобразяване с всички реквизити в утвърдения такъв български образец. Тъй като институтът на родители от един и същи пол не бил признат в българското законодателство възниквала техническа и практическа невъзможност данните от чуждестранния акт за раждане да бъдат пренесени в български такъв, без това да наруши конституционната ни идентичност.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства по реда на чл.235, ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК, приема за установена следната фактическа обстановка:

На 8 декември 2019г. в [населено място], Кралство Испания е родено детето С. Д. К. А. и му е издаден акт за раждане № А0888164/2019, в който като майки на детето са посочени В. М. А., българска гражданка, отбелязана като „майка А“ и К. Д. К., гражданка на О. кралство, отбелязана като „майка“ и двете лица от женски пол.

С искане вх. № РПН20-УФ01-51/29.01.2020г. жалбоподателката, е подала заявление до Столична община, район „П.“ за съставяне на български акт за раждане на детето С. Д. К. А.. В подкрепа на заявлението е предоставен легализиран и заверен превод на български език извлечение от гражданския регистър на Б., том 06177, страница 099, раздел 1а относно удостоверението за раждане № А0888164/2019 на С. Д. К. А., в което като майки на детето са посочени В. М. А., родена в [населено място], Република България, и К. Д. К., родена в Г., Обединено Кралство, и двете лица от женски пол.

Съгласно, данните, съдържащи се в удостоверението за раждане, В. М. А. и К. Д. К. имат сключен граждански брак на 23.02.2018г. в Г., Обединено Кралство.

На 07.02.2020г. с писмо изх.№ РПН20-УФ01-51/1, кмета на Столична община, район „П.“ е указал на жалбоподателката да предостави в 7-дневен срок доказателства относно произхода на детето по отношение на неговата биологична майка.

На 18.02.2020г. е постъпил отговор от жалбоподателката във връзка с така дадените й указания, че подобна информация не може и не е задължена да предостави съгласно действащото законодателство в Република България.

С оспорения административен акт- писмо изх.№ РПН20-УФ01-51/3/от 05.03.2020г. на кмета на Столична община, район „П.“ е отказано съставянето на български акт за

раждане на детето С. Д. К. А., поради липсата на достатъчно данни за произхода на детето по отношение на неговата биологична майка. Освен това, според ответника е недопустимо вписването на двама родители от женски пол, тъй като еднополовите бракове в Република България към настоящия момент са недопустими и подобно вписване би противоречало на обществения ред.

С определение № 7424 от 02.10.2020г. производството по настоящото дело е било спряно до произнасяне на Съда на ЕС по отправеното преюдициално запитване със следните въпроси:

1. Следва ли член 20 и член 21 ДФЕС, както и член 7, 24 и 45 от Хартата на основните права на ЕС, да се тълкуват в смисъл, че не допускат българските административни органи, сезирани с искане за удостоверяване на раждане на дете, български гражданин, настъпило в друга държава-членка на ЕС, и удостоверение с испански акт за раждане, в който са вписани две лица от женски пол като майки, без да се уточнява дали и коя от тях е биологичната майка на детето, да откажат да издадат български акт за раждане с мотива, че жалбоподателят отказва да посочи коя е биологичната майка на детето?

2. Следва ли член 4, параграф 2, ДЕС, както и член 9 от Хартата на основните права на ЕС, да се тълкува в смисъл, че зачитането на националната и конституционна идентичност на държавите-членки на ЕС предполага, че последните разполагат с широко право на преценка по отношение на правилата за установяване на произход. По-конкретно:

А./ Следва ли чл. 4, параграф 2, ДЕС да се тълкува в смисъл, че позволява на държавите-членки да изискат информация за биологичния произход на детето?

Б./ Следва ли чл. 4, параграф 2, ДЕС, заедно с чл. 7 и 24 от Хартата, да се тълкуват с смисъл, че е необходимо да се търси баланс между националната и конституционна идентичност на държава-членка, като се има предвид, че към настоящия момент липсва консенсус както в ценностно така и в правно отношение досежно възможността да се впишат като родители в акт за раждане лица от един и същ пол, без да се уточнява дали и кой от тях е биологичен родител на детето, и висшият интерес на детето? При утвърдителен отговор, как конкретно би могъл да се постигне този баланс?.

С Решение от 14.12.2021г. на Съда на ЕС /голям състав/ по дело С-490/20 е постановено следното:

„Член 4, параграф 2 ДЕС, членове 20 ДФЕС и 21 ДФЕС, както и членове 7, 24 и 45 от Хартата на основните права на Европейския съюз във връзка с член 4, параграф 3 от Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО, трябва да се тълкуват в смисъл, че по отношение на ненавършило пълнолетие дете, гражданин на Съюза, чийто акт за раждане, съставен от компетентните власти на приемащата държава членка, посочва като негови родители две лица от един и същ пол, държавата членка, на която това дете е гражданин, е задължена, от една страна, да му издаде карта за самоличност или паспорт, без да изисква предварително съставяне на акт за раждане от своите национални власти, както и, от друга страна, да признае, също както всяка друга

държава членка, издадения от приемащата държава членка документ, който позволява на това дете заедно с всяко от посочените две лица да упражнява правото си свободно да се движи и да пребивава в рамките на територията на държавите членки“.

Предвид установеното от фактическа страна, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град обосновава следните правни изводи:

Оспорва се подлежащ на контрол индивидуален административен акт по чл.21, ал.1 АПК, от надлежна страна, за която е налице и интерес от отмяната му. Жалбата е подадена в преклузивния двумесечен срок по чл.140, ал.1 от АПК, считано от 10.03.2020г. и подлежи на разглеждане по същество.

Разгледана по същество е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Оспореният акт е издаден от компетентен административен орган – чл.4, ал.3 от ЗГР.

Отказът е мотивиран по см. на чл.59 ал.2 от АПК, доколкото съдържа фактически и правни основания за издаването си. Ответникът е формирал своите изводи въз основа на приложения и приобщен в административната преписка доказателствен материал. Ответникът, чрез своите фактически констатации обосновано е посочил действителното правно положение, не се установява непълнота на фактите, а след анализ и проверка на същите, съдът приема, че те са и реално осъществени. Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висиящия съдебен процес.

Мотивирането на акта следва да бъде разгледано в съответствие с правилата за провеждане на процедурата пред административния орган, доколкото същественото им нарушаване води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/, съответно до отмяна на издаденото решение /чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 3 от АПК/.

В хода на протеклото административно производство не са допуснати нарушения на процедурните правила от категорията на съществените- чл.34 ал.3 и чл.35 от АПК, които да са накърнили правото на защита на оспорващия и да са го препятствали да я упражни в пълен обем. Административният орган е уведомил жалбоподателката за необходимостта от изясняване на спорните факти и обстоятелства. Осигурил е правото на участие в процеса, предоставил е възможност да изрази становище по събраните доказателства, от която жалбоподателката се е възползвала и е депозирала писмено обяснение и възражение на 19.02.2020г. След като на страната е била гарантирана възможността за участие в производството, се налага разбирането, че органът е осигурил начин и способ за организиране и провеждане на защитата на засегнатите права и интереси. Само в хипотеза на неучастие на засегнатата страна и необсъждането на нейните възражения, обяснения, доказателствени искания, може да доведе до различни изводи и до различно проявление по предмет, обем и съдържание на крайното властническо волеизявление, чрез което се прилага законът от административния орган.

Спорен между страните е въпросът относно приложението на материалния закон, като в тази връзка, съдът излага следните съждения:

Съгласно чл.633 от ГПК „решението на Съда на Европейските общности е задължително за всички съдилища и учреждения в Република България“.

Решение от 14.12.2021г. на СЕС по дело № С-490/20 се ползва със сила на тълкувано нещо и по съществува си представява тълкувателно решение. Силата на

тълкувано нещо се изразява в забраната на националния съд да се отклонява от постановеното по делото или да го замества със свое собствено тълкуване, различно от това, дадено от СЕС. Преюдициалното заключение обвързва настоящия съд, той трябва да се съобрази с дадените разяснения и да ги приложи точно и в действителния им смисъл. Силата на тълкувано нещо обхваща, както мотивите, така и диспозитива на преюдициалното заключение, което означава, че при постановяване на решението, настоящия състав не може да се отдалечава от тълкуването на правото на ЕС, въприето от СЕС.

По силата на чл.5, ал.4 от Конституцията на Република България „международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила за Република България, са част от вътрешното право на страната. Те имат предимство пред тези норми на вътрешното законодателство, които им противоречат“.

Съгласно чл.7, ал.1 и ал.2 от Конвенцията за правата на детето „детето следва да бъде регистрирано незабавно след раждането му и от рождение има право на име, право да придобие гражданство и доколкото е възможно, право да познава и да бъде отглеждано от своите родители. Държавите - страни по конвенцията, осигуряват осъществяването на тези права в съответствие с националното си законодателство и със задълженията си, поети по съответните международни документи в тази област, особено когато в противен случай детето би останало без гражданство“.

Чл.24, §2 от Хартата на основните права на Европейския съюз /ХОПЕС/ регламентира, че „при всички действия, които се предприемат от публичните власти или частни институции по отношение на децата, висшият интерес на детето трябва да бъде от първостепенно значение“.

Основни принципи на националното семейно право са, особената закрила на децата и зачитане на личността в семейството- чл.2, т.4 и т.6 от Семейния кодекс. Именно пълноценната закрила на правата на детето е водеща при изследване и постановяване на този съдебен акт. Необходимо е да бъде отдадено най-важно значение на интересите на детето, както и правото на поддържане на лични отношения и преки контакти с двамата му родители и други лица от семейния кръг, включително баба и дядо. По силата на чл.3, §1 от Конвенцията за правата на детето „висшите интереси на детето са първостепенно съображение във всички действия, отнасящи се до децата, независимо дали са предприети от обществени или частни институции за социално подпомагане, от съдилищата, административните или законодателните органи“.

Малолетното дете С. Д. К. А. е българска гражданка по силата на чл.25 от Конституцията на Република България и чл.8 от ЗБГ. Ето защо, положението на детето — гражданин на държава членка, което е родено в друга държава членка и пребивава законно в нея, попада в приложното поле на член 21, § 1 ДФЕС. Детето се ползва със статут на гражданин на Европейския съюз именно по линия на българското си гражданство, като пречка за свободното му движение се явява отказът на ответника да бъде съставен акт за раждане, в който, като негови родители да се впишат- В. М. А. и К. Д. К. .

Разпоредбата на член 4, § 3 от Директива 2004/38/ЕО от 29.04.2004г. относно правото на граждани на Съюза и на членовете на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите –членки, задължава българските власти да издадат документ за самоличност или паспорт на детето, независимо от съставянето на нов акт за раждане на това дете, като Република България не може да се позове на националното си право, за да откаже да издаде документ за самоличност

или паспорт на детето. Съставянето на акт за раждане, предполага упражняване на правото на детето свободно да се движи и да пребивава в рамките на територията на държавите членки, гарантирано в член 21, § 1 ДФЕС, с всяка от двете си майки, които са негови родители. Тук е от съществено значение да се наблегне на обстоятелството, че правата, признати с член 21, § 1 ДФЕС, включват правото да се води нормален семеен живот заедно с членовете на семейството в Република България / вж. в този смисъл е решение от 5 юни 2018 г., Coman и др., C-673/16, EU:C:2018:385/.

Ответният административен орган- кмет на Столична община, район „П.“ е задължен да признае връзката на произход на С. Д. К. А. с двамата ѝ родители, така, че същата да може да упражнява безпрепятствено, правото свободно да се движи и да пребивава в рамките на Европейския съюз и на територията на страната. Република България трябва да спазва разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС относно признатата на всеки гражданин на Европейския съюз свобода да се движи и да пребивава на територията на държавите членки, като легализира гражданското състояние на детето С. Д. К. А., установено в държавата по месторождение, в случая Кралство Испания.

СЕС е постановил, че задължението на Република България, от една страна, да издаде карта за самоличност или паспорт на дете, което е нейн гражданин, но е родено в друга държава членка, чийто акт за раждане, съставен от властите на тази друга държава членка, посочва като негови родители две лица от един и същ пол, и от друга страна, да признае връзката на произход между това дете и всяко от тези две лица при упражняването от детето на правата му по член 21 ДФЕС, *не нарушава националната идентичност, нито застрашава обществения ред на Република България.*

Връзката на малолетното дете с В. М. А. и К. Д. К., с които то води семеен живот и които са вписани като негови родители в акта за раждане, съставен в Кралство Испания, е защитена от член 7 от ХОПЕС.

В член 2, §1 от Конвенцията за правата на детето е въведен принципа на недопускане на дискриминация, независимо от расата, цвета на кожата, пола, езика, религията, политическите или други възгледи, националния, етническият или социалният произход, имущественото състояние, инвалидността, рождението или друг статут на детето или на неговите родители или законни настойници.

При спазване на този принцип, трябва да се включат и правата на регистрация на детето, незабавно след раждането му, на име, на гражданство, които да бъдат гарантирани, без каквато и да е дискриминация, включително на основание сексуалната ориентация на неговите родители. Недопустимо е едно малолетно дете да бъде лишено от възможността да упражнява правото си свободно да се движи и да

пребивава на територията на ЕС, в т.ч. и в Република България, само и единствено поради това, че неговите родители са лица от един и същ пол. Оттук се налага изводът, че Република България не може да откаже да признае произхода на С. Д. К. А. от нейните родители- В. М. А. и К. Д. К., с мотива че националното право не предвижда нито института на брака между лица от един и същи пол, нито майчинството на съпругата на биологичната майка на детето.

Трябва да се отдаде приоритет при зачитане на правото на личен и семеен живот, закрепено в чл. 32 от Конституцията на Република България и висшия интерес на малолетното дете С. Д. К. А.. Съгласно чл.3, § 2 от Конвенцията за правата на детето, „Държавите се задължават да осигурят на детето такава закрила и грижи, каквито са необходими за неговото благосъстояние, като се вземат предвид правата и задълженията на неговите родители, законните настойници или на другите лица, отговорни по закон за него, *и за тази цел те предприемат всички необходими законодателни и административни мерки*“.

Съобразяване с правото на семеен живот по същество се характеризира с възможността дете-родител да живеят съвместно, при условия като цяло сравними с тези на другите семейства, като не трябва се прави разлика на основата пол на родителите, включително и деца, родени при еднополови бракове.

В съответствие с член 4, § 3 от Директива 2004/38, българската държава не може да откаже да признае родствените връзки между С. Д. К. А. и двете жени за целите на прилагането на вторичното право на Съюза относно свободното движение на гражданите. Ефективното му реализиране изисква да бъдат премахнати всички вътрешно-правни разпоредби, които пречат или стесняват обхвата на правото на свободно движение и не се базират на изрично предвидените в Договорите изключения или допустими ограничения, нито са оправдани с оглед защита на обществения интерес. В практиката на СЕС е застъпено разбирането, че в националната правна уредба на държавата по произход, не могат да съществуват ограничения, които пречат на прилагането на свободното движение, които влияят негативно върху вземането на решение за неговото упражняване или водят до неблагоприятни правни последици в резултат на упражняването му. Ответникът следва да състави акт за раждане на С. Д. К. А. въз основа на документ, том 06177, стр. 099 от граждански регистър на Б., Кралство Испания / акт за раждане № А0888164/13.12.2019г./, в който да отрази името на титуляра, датата и мястото на раждане, пола и произхода от двамата родители- В. М. А. и К. Д. К..

Предвид гореизложеното съдът заключава, че кумулативно са налице юридическите факти - елементи от правопораждащия фактически състав по чл. 72, ал.3, т.1 от ЗГР, с които правната норма свързва съставянето на акт за раждане на дъщерята на В. М. А.. Жалбата е основателна, тъй като актът е незаконосъобразен на основание чл.146, т.4 от АПК и подлежи на отмяна. При условията на чл.173, ал. 2 от АПК преписката следва да се върне на ответната страна за изпълнение и при съблюдаване на задължителни указания на съда по прилагането на материалния закон, както и на разясненията дадени в Решение от 14.12.2021г. по дело С-490/20 на СЕС /голям състав/.

Така мотивиран, **АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град**, II-ро отделение, 22 състав на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.2 и чл.174 от АПК

Р Е Ш И

:

ОТМЕНЯ по жалбата на В. М. А., *Отказ № РПН20-УФ01-51/3/ от 05.03.2020г.* на кмета на Столична община, район „П.“, като:

ВРЪЩА преписка по заявление вх. № РПН20-УФ01-51/29.01.2020г. на кмета на Столична община, район „П.“ за ново произнасяне.

ОПРЕДЕЛЯ едномесечен срок за произнасяне, който започва да тече от датата на влизане в законна сила на съдебното решение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в 14 дневен срок от получаване на съобщенията до страните за неговото постановяване.

Съдия:

